

Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, januar 1995
lětnik 45

1

Bože słowo za nas

**Hrono za
lěto 1995:**

***Wobroćće so ke mni, tak budžeće zbóžni
wšitcy w cyłym swěće; přetož ja sym Bóh
a žadyn druhi***
Jez. 45,22

Na spočatku noweho lěta wupfejemy sebi mjezsobu wjele zboža. Ale što je z tym měnjene? W čim tči naše zbožo?

Zbožo je za kóždoho něšto druhe. Za jednoho je najwjetše zbožo, hdyž je w lotće wulku sumu pjenjiz dobyl abo hdyž je někajke twarjenjerjedz města zdžědźił. Zbožo rěka za njeho bohatty być. Druhi zasospyta ze wšemi mocami so jako najlěpši abo najmudriši pokažac. Wuspěch měc, to je za njeho najwjetše zbožo. Bych hišće druhe přikłady mjenować móhl. Bychu pak to jenož přikłady byli. Wažniše je, zo kóždy z nas přemysluje, w čim za njeho najwjetše zbožo wobsteji.

To, štož my za zbožo mamy, zawěsće ničo hubjeneho njeje, njech je to bohatstwo abo wuspěch, džělowe městno abo strowota abo něšto cyle druhe. Husto su to wěcy, kotrež do našeho žiwjenja slušaja.

Nochcu potajkim to zatamac, štož mamy za swoje zbožo. A tola widžu w tym wěsty strach. Móže so mjenujcy stać, zo je to, štož za swoje zbožo mamy, tak wažne, zo na ničo druheho wjac njemyslimy. Móže so stać, zo so tak wo bohatstwo abo wo wuspěch w žiwjenju prócujemy, zoničo druheho wjac rum nima; haj, zo samo křiwe puće džemy, zo bychmy wjac tutoho „zboža“ měli. Móže so stać, zo potom so tutym wěcam bóle dowěrime hač Bohu. A potom wone w našim žiwjenju na Božim městnje steja. Smy swoju wutrobu na nje powjesnyli, a z tym je to naš přibóh! Tutón strach znajmjeńša wobsteji – a čłowjek jemu tež podleži.

Hrono za tute lěto je słowo Boha a nam praji:

„Wobroćće so ke mni, tak budžeće zbóžni.“

Wobroćić ma so na přikład tón, kiž je ze swojim awtom do wopačneho směra jěl. Wón dyrbi swoje awto wobroćić a so na prawy puć podać. Tak tež kóždy z nas, kiž je spóznał, zo je na puću, kotryž k Bohu njejedže. Mamy so wot přibohow, kotrež na přikład bohatstwo a wuspěch rěkatej, wotwobroćić a so k Bohu přiwobroćić. Hrono nas potom namołwa: Wobroćće so k Bohu! Dopominajće so na to, štož je Bóh wam dobreho da! Wuznawajće so tež w swojim wšědnym žiwjenju a přez swoje zadžerženje k njemu! A njedajće so zamylić! Bóh chce so za was starać; chce was přez žiwjenje wjesć a wam tak pomhać, kaž ničo a ničo wam hewak pomhać njemóže. Naše hrono to takle praji:

„Přetož ja sym Bóh a žadyn druhi.“

A to wšitkim plaći. „Wšitcy w cyłym swěće“, praji naša štučka Swjateho pisma. Je to kaž wulke přeprašenje Boha: Ja chcu kóždemu pomhać a jemu zbóžnosć dać. Wězo to njerěka, zo njetrjebamy w tutym léce z čězemi ličić. Bóh njewoturumuje přeco wšitke kamjenje ze žiwjenskeho puća. Ale wón wam pomha je přewynić. Dowěrmly so jemu a potom změjemy zepěru, kotraž nas w kóždym položanju dzerži.

„Wobroćće so ke mni, tak budžeće zbóžni wšitcy w cyłym swěće; přetož ja sym Bóh a žadyn druhi.“

To je dobry poskitk Boha za nowe lěto. Wón njeje daleko wot nas, wón njeje tón njeznaty. Bóh je nam blisko. Chcemy so k njemu wobroćić a so k njemu wuznawać. **S. Albert**

Michaelska kyrkej w Budyšinje
Foto: A.M.

**Žohnowane
nowe lěto
přeje wšitkim
čitarjam**

redakcija Pomhaj Bóh

**Schadžowanje
krajneje synody wot
28. oktobra hač do
1. nowembra 1994**

Čitarjam Pomhaj Boha wo krajnej synodze rozprawjeć ma swoju dobru přičinu: Wuradžowanja a temy su na přichod a na dalši puć našeje cyrkwy wusměrjene. Štož so k swojej cyrkwi dzerži a ju tež lubuje, hačrunjež zasłuži sej jako institucija tež druhy kritiku, měł tutón puć hić a z tym swědčić, zo smy žiwa cyrkwe. Cyrkwe reformacije chcemy być, bjeztoho zo bychmy substancu, Bože swjate słowo, načasnemu duchu woprowali.

Naš krajny biskop, Volker Kress, přednjese rozprawu cyrkwinskeho wjednistwa, čezči jeho rozprawy běštej:

Kak wotnamakamy so z nowje situaciju? Dotal běchmy my křescenjo njeľubowany džel towaršnosće. Někole smy prašani a dyrbimy swój podžěl a swoju móc za towaršnosć přinjesć.

Kak móžemy wosadže „domiznu“ poskić? Před nami je nadawk, přeprašowaca cyrkwe być mjez ludźimi, kotriž su so w dalokej měrje cyrkwi wotcuzbnili.

Wšitko je so jara podrošilo, wosebje personal. Mamy 935 wobsadženych farskich městnow, 8 500 sobudželačerjow w diakoniji, k tomu hišće kantorow a katechetow. Lajkojo w našej cyrkwi dyrbja so we wjetšej měrje hódnočić.

Njedželske kemše su žiwjenski nerw našeje cyrkwe!

K rozprawje krajneho cyrkwineho zarjada móžemy rjec, zo je dale wuwucowanje nabožiny dla pobrachowacych wukubłanych wučerjow čeziščo. Kaž je wšudžom w kraju widžec, so wjele twari a hiba. K tomu je nimale we wšitkich padach pomoc z wulkeho hornca krajneje cyrkwe trěbna. Z wjeselom móžemy zwěsčić, zo je so hižo wjele dokonjało. Wulka pomoc běchu pjenjezy wot našeje Hannoverskeje partnerskeje cyrkwe we wysokosci 20 milionow. Tute su so zwjětša mjeńšim wosadam dali.

Farar Joachim Schlegel bě wot lěta 1980 načolnik Lipsčanskeho misionstwa. Někto poda so na wotpočink. Na swojich 65. narodninach rozpraweše wo položanju Lipsčanskeho misionstwa. Tute džěla, kaž je znate, w južnej Indiskej, w Papua-Nowej Guineji a w Tansaniji (wuchodna Afrika). Lipsk podawa personalnu pomoc partnerskim cyrkwjam a podpěruje wukublanje fararjow. K tomu přinđu diakoniske nadawki. Lipsčanske misionstwo ma dobre mjeno w

misionskich wobwodach. Zo by dale tak wostało a zo by so pomoc dale poskićiła, njepóndže bjez pomocy wosadow w našim kraju.

Kaž na kóždym schadzowanju synodalnych mějachmy cyły rjad cyrkwinskih zakonjow wobzamknýc. Někotre běchu trěbne, zo bychmy prawnišku runosć ze zakonjemi člonskich cyrkwjow EKD docpěli. Jedyn z nich bě nowy hospodarski porjad za krajnu cyrkej. Tutón porjad dawa financnemu woběrkkej synody wjac prawa k soburěčenju při financnych rozsudach.

Dalsi zakon rjaduje wukublanje a prawniške městno kandidatow za farske zastojnstwo.

Cyrkwinske dawki budžeja so w samsnej wysokosći tež w

l. 1995 zběrać. Synodze předpoželi so zličbowanka krajnocyrkwinskih kasow za l. 1993: Tuta bě wurunana. - Wobzamkný so hospodarski plan za 1995. Wón předwidzi dochody a wudawki we wysokosći 360 mio hr. Porno 1994 je to 7.3 mio mjenje. Pozitiwne při tym je, zo trjebaja wosady lědma hišće pjenježnu hospodarsku pomoc wot krajneje cyrkwe. Twarska pomoc za wosady je z 48,5 mio w planje. Njesměmy pak so mylić, jenož 51 % hospodarskeho plana supjenjezy wot krajneje cyrkwe. 150 mio hr přiřdu jako podpěra za personalne kóšty wot EKD.

Krajna cyrkej nima dołh, za to pak maja jón wosady jako twarski dołh. Krajna cyrkej rukuje ze swojimi lutowanckami za njón. Kurt Latka, synodala

žom, to bě rjane: To bě napjate a žadyn kusk ćahate.“

L. (12 lět): „Ta kniha njeje hubjena. Wostudła wona scyła njeje a druhy je samo jara napjata. Je derje, zo to njeje žadyn wulki roman, ale zo so spěsnje a lochko čita. Tam tež wjele čezkich słowow njeje, kiž nihto njerozumi. A te někotre, kiž tam su, móže sej kóždy sam zrymować. Druhy je za tych, kiž w katolskich wjeskach njebydla, kusk čezko so nutřnamakać, dokelž so wšo tam stawa. Rysowanki su rjane, ale jedna je tři strony prjedy hač so to stawa, štož je namolowane. Wšodohromady je so mi kniha derje lubila.“

J. (11 lět): „Ja sym knihu k narodninam dóstała a sym ju za tři dny přečitala. Mi je so

wona cyle jara lubila. Tam so přeco něšto stawa. Wosebje so mi lubi, zo sej čert přeco něšto nowoh wumysli, ale wódný muž jemu njeje do paslow zalěl a so z kraja wuhnać dał. Wobrazki su rjane, a lubi so mi, zo njejsu jenož wulke wobrazki, ale tež wjele małych. To njeje jenož pismo na tych stronach. Słowa sym wšě rozumiła, jenož ,pručiska' njejsym wědźala, ale sym sej móhla myslić, što to je. A rjenje je tež, zo je to prawa kniha, nic tajki zešiwk, kaž serbske knihi husto su. Woprawdže, ja wo tej knize ničo hubjene njewěm. Hewak su serbske knihi druhy přec tak samsne, ale to je mol něšto druheho. Tajke serbske knihi bych zaso čitala.“

T.M.

Za naše dźěci

Před wjele wjele lětami sta so, zo bě samo wódný muž z Klósterskeje wody blisko Sernjan druhy bjezmócný. Trjebaše so jenož nahle a jara nad Wotrowom dešćować, to rěka přez brjohi stupase. Po zliwkach so pola a łuki tejpjachu. Woda přeplawi scásami samo dwory a domy. Potom wbohi skót w chlěwach a hródžach ruješe, konje w konjencu cychnowachu, kokoše z lutyh stroželow dakachu a honače wolachu. Haj, při wulkej wodze njebě ludžom a skotej derje.

Wosebje hrozbnje bě, hdyž nawali so woda wosredź nocy. Přiřdže mjelčo kaž padušnica. Wódný muž drje chwataše, zo by wšě spuščadla blisko mlynow zwočinjal a haćadla z rěki zwučahał, tola w tajkich wokomikach bě tež wón bjezradny. Moc wody bě sylniša. Wódný muž móžeše jenož hišće přihladować, kak woda wšo zalíwaše. Jemu ničo druhe njezwosta, hač ludži budzić. To pak bě poprawom nadawk nócného stražnika, ale što činić, hdyž hižo žanoho nimaš?

Sernjanski wajehtar bě byl spuščomny a njebojazny. Swěru bě wukonjal swoje wobćežne džěto, stražował a starał so wo porjadk. Kóždu nóc bě chodzil po wsy, latarněku a helebardu, ton wysoki sekerc, w ruce a kodźbowal, zo njebý traš nihdže boži woheń wudyřil abo so druhe njezbožo stało. Ludžom bě byl dobry, nihdy a nihdže njebě wo nim było slyšć skóřžbow. Tola kaž tak bywa, wón zestari, schori a skóněnje wumře.

„Dziwny stražnik w Sernjanach“

Tak rěka nowa serbska kniha za dźěci, kiž je napisał Jan Wornar. Snadž móžeće sej ju k ptačemu kwasej přec? Bychmy so wjeselili, hdy byšće nam napisali, kak je so Wam lubila. Tři

holcy, kiž rady a wjele čitaja, su nam to hižo prajili.

M. (13 lět): „Poprawom bajki a tajke něšto wjac nječitam, ale ta kniha je chětro dobra. Započatk so mi njeje lubil, a poslednej dvě stronje na koncu byšćejsy móhłoj přec wostajić, ale srjedza to tam a sem mjez čertom a wódnym mu-

Z knihi „Dziwny stražnik w Sernjanach“

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Łupoje. Naš wysokočesćeny knjez farar Mrózak nas hižo 20. januara, nic, kaž bě tydźenja wopak wočišćane, hakle 20. februara, wopuści. Naše duchownske městno so po jeho woteńdženju hnydom zaso wobsadzi. Konsistorstwo je za njo kandidata teol. Zarinka, kiž je w tuchwilu z pomocnym předarjom w Bukecach, postajiło.

Njedzelu, 27. januara, knjez Zarink w našim Božim domje přez knjeza cyrkwinskeho radźičela Kellera z asistencu knjeza fararja Jakuba-Njeswačidliškeho a knjeza fararja Sykory-Minakatskeho měšnišku swjećiznu dóstanje a so zdobom do swjeho noweho zastojnstwa zapokaže.

SN, 19.1.1895

„Jeho mjeno so nihdy njezapomni
w Njeswačidskej wosadze“

– Spominanje na fararja Jurja Jakuba –

(pokročowanje)

Jurij Jakob jako farar w Njeswačidle

Žiwjenje Jurja Jakuba

Jurij Jakob bě so narodził 1839 jako přenje džěčo wuznamneho serbskeho fararja Ernsta Bohuwěra Jakuba na Michałskej farje w Budyšinje. Nan je w swojim času wjele za serbstwo wuskutkował, serbske knihi wudawał, serbske kemše w Drježdžanach zahajił a založil Konferencu serbskich duchownych.

Jurij Jakob přebywaše po studiju teologije lěto na Hodžijskej farje jako domjacy wučer za Imišoweho syna Jana. Po tym bě štyri lěta wučer na gymnaziju w Žitawje a tři lěta farar serbskeje wosady w Kamjencu. Hdyž so Njeswačanska fara 1873 wuprózdni, sej Njeswačenj, kiž běchu Jurja Jakuba raz jako hóstneho předarja při sebi měli, jednólnje jeho za swojeho přichodneho fararja žadaču. 33 lět wosta wón w Njeswačidle. Wurjadnu lubosc a česćownosc sej tu zdoby; Njeswačidlo a Jurij Jakob slušestej hromadze. Hdyž dyrbeje 1906 na wuměnk, žarowaše wosada; sylzy so za nim ronjachu. Wón pak swoju wosadu njespušći, bjeztoho zo njeby jej hódneho naslědnika zawěšćił: Wóslinčanskeho fararja Jana Wałtarja. Jurij Jakob so do Budyšina přesydlil, ale swoju wutrobu bě wostajił w Njeswačidle. Jako wón 1913 zemrě, njedaše so we wo-

sobnym Jakubec swójnym rownišču na Budyskim Tucherju chować, ale mjez swojimi něhdyšimi wosadnymi na Njeswačanskim kěrchowje.

Wuznam Jurja Jakuba

Wstawizniskim wobrazu zašlych 40 lět su so Jurjeje Jakubec spožčili atributy „konserwatiwny, kralowěrnny a spuščomny we wočomaj knježaceje klasy“. Wězo, do socialistiskeho wobrazu so wón njehodzeše, ale jeho wulke džěło za serbstwo žada sej sprawne posudžowanje.

Jurij Jakob bě čily člon Mačicy Serbskeje. Hižo jako student do njeje zastupi a služeše jej pozdžišo we wšelakich wuběrkach, kaž w twarskim wuběrku za Mačičny dom, a něšto lět jako městopředsyda.

Jurij Jakob bě awtor a wudawar. Nimo toho zo je wjacore lěta „Missionski Posol“ redigował, je tež spisał a wudał wjacore knihi, mjez druhim k jubilejeje Luthera a k 800lětnemu wobstaću Wettinskeho domu. Za 2. wudawk serbskeje agendy wuznamjeni so 1906 z ryčerskim křížom, a za jeho wědomostne džěło wo serbskej bibliji spožči jemu Lipsčanska uniwersita 1910 titul licentiata teologije. Krónowanje jeho wudawačelskeho džěła pak bě bjezdwěla wudaće biblije 1905, posledni wudawk hornjoserbskeje biblije.

Jurij Jakob spěchowaše wukublanje serbskeje inteligency. Lěto přebywaše w jeho domje Daniel Lauček, mlody teologa ze Słowakskeje, kotryž bu pozdžišo farar we Lupoji. 1907, po swojim přesydlenju na wuměnk do Budyšina, wožiwi na tamnišim gymnaziju wučbu serbsčiny. Byrnjež chorowaty był, podawaše serbske hodžiny.

Jurij Jakob so zasadžowaše za zdžerženje ewangelskeje serbskeje drasty. Wžanej tamnej ewangelskej wosadze Budyskeho kraja njeje so serbska drasta tak dołho zachowała kaž w Njeswačanskej. Kručě farar

Jakub na tym wobsteješe, zo maja serbske pačerske holcy ke konfirmaciji w płachčičkach přińc. Wjele měješe so dla toho rozestajeć z njerozumnymi wosadnymi, kiž za načasnej konfirmaciskej modu žadaču. Zosu hišće po 1. swětowej wójnje w Njeswačidle w płachčičkach na konfirmaciju chodzili, je sčěh Jurja Jakoboweho přocowanja.

Tohorunja bě Njeswačidlo znate za to, zo sej tu ke kajkežkuli swjedženjam, jubilejam a podobnym skladnosćam džesatki, zdžěla samo wjace hač sto žonow a holcow serbsku drastu wobleče. A to hišće w našim lěstotku, w času, hdyž bě to w tamnych wosadach hižo njeslyšana wěc. To bě za služba fararja Jakuba a jeho sotry Emki Jakubec, kotraž nawjedowaše Njeswačanske towarstwo serbskich knježnow. Služowna Jurja Jakuba, Lejna Kuncce z Łuha, kotraž 30 lět fararjejslužeše, chodzeše wšednje w serbskej drasće.

Jurij Jakob přewza po smjerći Imiša wjednistwo serbskeho ewangelskeho žiwjenja. Nimale wšitke zastojnstwa wón po Imišu namrě: předsyda Serbskeje předariskeje konferency, nawjedowar knihowneho towarstwa, předsyda serbskeho kandidatskeho towarstwa, kotrež 1897 swój 50. jubilej na Njeswačanskej farje swječeše. Dale bě wón městopředsyda Hornjołužiskeho towarstwa za nutrkowne misionstwo, sobustaw předsydstwa Sakskeho hłowneho biblijskeho towarstwa w Drježdžanach ...

Jurij Jakob njewjedzeše jenož swěru Imišowe džěło dale, ale wuwibaše, byrnjež sam hižo dosć stary był, tež nowe ideje. Na jeho namjet založi so 1899 Serbske biblijske towarstwo, kotrež spěchowaše wudaće serbskeje biblije a zarjadowaše serbske biblijske swjedženje. Tohorunja na nastork Jurja Jakuba založi so 1902 na Njeswačanskej farje Towarstwo serbskich cyrkwinskih wučerjow, kotrež chcyše džěło kantorow serbskich wosadow do cyłka zwjazać, tola bohužel k čilemu džělu njedóndže.

Možno, zo by Jakob hišće wjac nowych mysłow do serbskeho ewangelskeho žiwjenja zanjeseł, njeby-li je Imiš tak

dołho jako patriarch wobknježił.

Jurij Jakob bě wuznamny serbski mecen. Bě drje lědma nadregionalneho towarstwa w Serbach, kotrež njeby Jurij Jakob ze swojimi pjenjezami podpěrał. Samozrozumliwje bě na čas žiwjenja z člonom Towarstwa pomocy za studowacych Serbow, dariwši 1882, bórže po jeho založenju, 100 hr. Samsnu sumu dari 1897 - a w běhu lět drje hišće tójšto wjace - za natwar Serbskeho domu. Tež Towarstwo serbskich cyrkwinskih wučerjow móžeše so „nahladneho dara“ zwjeselić. Hdyžkuli měješe Serbske lutherske knihowne towarstwo dołh - Jurij Jakob jón zaruna. Zhromadnje ze swojim bratom financowaše 1905 wudaće knihi z wobrazami k serbskej bibliji.

Wo Jurja Jakobowej wulkomyslnosći swědči, zo ani na Delnju Łužicu njezapomni: Casnikarje Šwjeli da 100 hr, zo by tón potřebnej wosadze nowe delnjoserbske spěwarske wobstarał. Pjenjezy so za Brjazynskich nałožowachu, kotrychž wjes bě so 1885 nimale hač na posledni statok wotpačila.

Krónowanje Jakoboweje darniwošće bě jeho wotkazanje, w kotrymž postaji 30 000 hriwnow za serbske naležnosće. Dań wot 20 tysac hriwnow měješe so kóždy lěto serbskim studentam teologije wudželeć, dań wot 10 tysac hriwnow pak wučerjam, pola kotrychž džěci najlěpje serbsčinu nawuknu. Z tym je so Jurij Jakob zapisał do serbskich stawiznow jako jedyn z najwuznamnišich mecenow. Tež jeho bratr, dwórski radčičel Jakob, bě 10 000 hriwnow za serbske pačerske džěci wotkazał. Hišće w swojej smjerći běštaj Jakubec bratraj ze žohnowanjom za ewangelskich Serbow. Podobnje darniwe za serbske wěcy kaž za Njeswačansku wosadu běchu so w swojich wotkazanjach wopokazali tři Jakubec sotry.

Zawěro, mjeno Jurja Jakuba a jeho swójnych njesměło so zabyć ani w Njeswačanskej wosadze ani mjez ewangelskimi Serbami. Zosmy w swojich stawiznach tajke dostojne farske swójby měli, měło nas džensa hišće z hordosću a z džakom napjelnić. T.M.

**Wutrobny džak
za wšitke sobudžěto,
za pjenježnu podpěru,
za wšitke pokiwu a
za wšitku pomoc w džěle
za ewangelske serb-
stwo w zašłym léce.
Njeh Wam Bóh zapłać
wšitku Wašu prócu.**

S. Albert

Wozjewjenje Serbskeho ewangelskeho towarstwa

Naše towarstwo je so pola hamtskeho sudnistwa w Budyšinje z čisłom VR 502 a ze serbskim mjenom „Serbske ewangelske towarstwo z.t.“ zapisało. Tak je so nětk tež konto za towarstwo založić móhlo. Dary a sobustawske přinoški móžeja so na konto 3900 2722 pola lutowarnje (Sparkasse) w Budyšinje (8505 4962) přepokazać.

předsyda

Powěšće

Budyšin. Sobotu, 12. nowembra, wotmě solětuša wobwodna nazymska synoda.

Thema bě: Trjeba cyrkej medije? Trjebaja medije cyrkej?

Po rańšej nutrnosti poda bratr Herrmann rozprawu wo krajnej synodze. Jako referenća běchu přeprašeni Ulrich Wickel, hlowny redaktor našeje sakskeje cyrkwinskeje nowiny „Der Sonntag“, Ralf Haferkorn, wokrjesny redaktor lokalnej strony „SZ“, a Günter Pilz, farar z Wjelečina. Diskusija wotmě so po krótkich přednoškach w třoch skupinach a traješe dlěje hač planowana.

Z wotpohladom je so jenož na džěl masowych medijow hladało, zo by so hodžało něšto konkretneho wuskutkować. W

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjadowe Serbske předarstwo konference. – Ludowe nakładnistwo Domowina tzwr, Sukelnska 27, 02625 Budyšin. Redaktor a skazanki: sup. Siegfried Albert, Serbski kěrchow, 02625 Budyšin, tel. 4 22 01. – Sadźba: Serbske Nowiny Budyšin, čišć: Serbska čišćernja tzwr w Budyšinje. – Wuchadza jónkróć za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Nr. 30 000 110, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 850 549 62

přerězku wšak na wosobu w tydženju někak 37 hodžin za masowe medije přindu, z tych někak 16 hodžin za telewiziju. Žadyn džiw, hdyž čłowjek nima wjace chwile. Što wón tam pyta? Cyle wěsće chce mjez druhim nowiny, informacije, rozprawy a přehlady, zabawu a wodychnjenje, ale tež orientaciju a měritka namakać. Runje tu móže cyrkej, móže Bože słowo pytacy čłowjekam pomhać. Runje kaž Jezus w zjawnosći skutkowaše, tak je tež džensa zjawne připowědaje wjesoleho poselstwa nuzne. Bratr Wickel tež na mjezsobnu informaciju skedźbni. Wón pak tež za zrozumenje žurnalistow wabješe, kotřiž tež čezko džělać dyrba. Po lětdžesatkach nimalo dospołneho monopola SED na masowych medijach je trjeba, zo sej nowu swobodu jako wysoke kubło wazimy.

Ralf Haferkorn nam wobkrući, zo nětčiša „SZ“ je njewotwisna wot strony. Zo mnoho dopisowarjow do nowiny so jara kritisce wupraja, wón z tym rozjasni, zo prjedawši zastojnicy a funkcionarjow z NDR-časa nětko poměrnje mnoho časa maja. Knjez Frank Berno Timm, kiž pochadza z farskeje swójby w Mecklenburgskej, je mjez druhim za cyrkwinske prašenja předwídzany. Hdyž něchtó chce něšto wozjewić abo wozjewić dać, štož cyrkwinske naležnosće nastupa, njeh so na njeho wobroći (tel.: 03591/47019). Někak w 65 % domjacnosćow so „SZ“ čita a za 1 do 3 dnjow so hodži něšto wozjewić dać. Hdyž so něšto pisa, je radzomne, sej přemyslić, hač to tež mnozy zrozumja, a jelizo so žurnalistej něšto rozklasć dyrbi, je scěrpnosć nuzna, zo by wón tež tak pisał, kaž sej to přejemy. Wuži wajmy składnosć, zo Bože słowo bóle do zjawnosće přindže.

Farar Pilz na to pokaza, zo je tworjenje měritkow a hódnotow za towaršnosć wazny dyk. Hdyž so rozhladujemy po kraju a po swěće, dyrbi so tomu přihłosować.

Dale poda superintendent Pappai rozprawu wo cyrkwinskim wokrjesu. Wot měrcy 1993 hač do oktobra 1994 je 18 fararjow farske město změniło. Wot Hannoverkeje cyrkweje smy zaso 55 000 hr

dóstali. Móžemy so za to jara džakować a swěru wotym přemyslować, hdže a za čo so pjenjezy wudadza. – Bratr Masowski wot diakoniskeho towarstwa rozprawješe wo džěle 730 čłowow tutoho towarstwa.

H. Wirth

ZHORJELC. Synoda ewangelskeje cyrkweje šleskeje hornjeje Łužicy je 27. nowembra Klause Wollenwebera za noweho biskopa tuteje cyrkwe wuzwolila. Nowy biskop běše 20 lět z fararjom w Bonnje a šěsć lět skutkowaše w kencliji ewangelskeje uniowaneje cyrkweje w zapadnym Berlinje. Dotalny biskop Joachim Rogge

woswjeći w decembru swoje 65. narodniny a poda so na wotpočink.

Chlěb za swět

35. akcija ewangelskich cyrkwjom „Chlěb za swět“ wunjesje 1993/94 w Němskej 125,3 mio hr. Kaž zamołwici za tutu akciju wozjewichu, je so w poslednich 20 lětach ličba čłowjekow wo 1,1 miliardu zwyżila. Njedziwajcy toho pak je so ličba hlód tradacych w samsnym času wot 942 mio na 786 mio znižila. Runje nawopacny zjaw pak mamy w Africe. Tam je w poslednich 20 lětach ličba hlód tradacych wot 94 mio na 175 mio postupila.

Přeprašujemy

● 01.01. – Nowe lěto

- 10.00 hodž.** kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)
w samsnym času Boža služba za džěći
11.45 hodž. nutrnosć w rozhłosu (sup. Albert)
13.30 hodž. kemše w Budestecach (sup. Albert)

● 15.01. – 2. njedžela po Třoch kralach

- 15.00 hodž.** wosadne popołdnjo w Smječkecach (sup. Albert)

● 21.01. – sobota

- 14.30 hodž.** wosadne popołdnjo w Malešecach (sup. Albert)

● 22.01. – 3. njedžela po Třoch kralach

- 8.30 hodž.** kemše w Minakale (farar Feustel)
8.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (farar Malink)

● 28.01. – sobota

- 15.00 hodž.** wosadne popołdnjo w Klětnom (sup. Albert)

● 05.02. – poslednja njedžela po Třoch kralach

- 10.00 hodž.** kemše w Budyšinje na Michałskej (farar Malink)
w samsnym času Boža služba za džěći
13.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)